

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie SZW

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Aan de staatssecretaris Participatie en Integratie

Plaats en datum: Den Haag, 11 februari 2026
Betreft: Resultaten onderzoek door rapporteurs begroting SZW 2026
Ons kenmerk: 2026Z02308/2026D06677

Geachte mevrouw Paul en heer Nobel,

Op 10 februari 2026 hebben de rapporteurs Michon-Derkzen (VVD) en Bühler (CDA), de resultaten van hun onderzoek naar de begroting SZW 2026 besproken in de procedurevergadering van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het begrotingsonderzoek richtte zich naast het algemene (financiële) beeld van de begroting met name op twee onderwerpen: arbeidsproductiviteit en armoedeval/marginale druk.

Omdat er geen afzonderlijk wetgevingsoverleg over de begroting wordt gehouden (begrotingsonderzoek) heeft de commissie besloten u een aantal bevindingen, vragen en verzoeken voor te leggen die voortkomen uit het begrotingsonderzoek. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de bevindingen/conclusies over de onderwerpen armoedeval/marginale druk en arbeidsproductiviteit, en vervolgens wordt ingegaan op vragen die voortkomen uit het onderzoek naar het algemene (financiële) beeld van de begroting, te weten zicht op uitgaven AOW, inzicht in beleidskeuzes en concrete doelen.

Conclusie onderwerp Armoedeval/marginale druk

In het begrotingsonderzoek zijn de rapporteurs nagegaan op welke manier de Kamer wordt geïnformeerd over armoedeval/marginale druk en welke mogelijkheden er zijn die kunnen bijdragen het verminderen van de armoedeval/marginale druk.

Uit het begrotingsonderzoek blijkt dat de Kamer vooral via de begroting en het belastingplan informatie krijgt over marginale druk en inkomensondersteuning. Daarnaast ontvangt de Kamer brieven van het kabinet over inkomensondersteuning, arbeidsmarktbeleid, armoede en schulden en toeslagen die hieraan raken. Zo richt het kabinet zich onder meer op inkomensondersteuning en de herziening van het toeslagenstelsel om armoedeval/marginale druk tegen te gaan. Daarnaast liggen er diverse onderzoeken en adviezen waarin mogelijkheden worden geschetst die kunnen bijdragen het verminderen van de armoedeval/marginale druk.

Conclusie en vragen onderwerp arbeidsproductiviteit

In het begrotingsonderzoek hebben de rapporteurs in het bijzonder gekeken naar het thema arbeidsproductiviteit en hetgeen de minister van SZW doet om dit te verhogen. Uit het onderzoek blijkt dat de begroting SZW geen inzicht geeft in de rijksbrede productiviteitsagenda, in het bijzonder de SZW-pijlers van de productiviteitsagenda LLO en Arbeidsmarkt. Dit terwijl het verhogen van de arbeidsproductiviteit een van de belangrijke opgaven is voor het kabinet. Daar waar de voortgangsrapportage LLO wel concreet inzicht geeft in de doelen, subdoelen en instrumenten en de voortgang daarop, is de informatie in de begroting versnipperd over diverse beleidsartikelen en niet in samenhang beschreven als zijnde onderdeel van de productiviteitsagenda, zoals de LLO-pijler bijvoorbeeld.

De concrete informatie uit de voortgangsrapportages zou vaker in de begroting mogen landen, zodat

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.szw@tweedekamer.nl

de Kamer haar budgetrecht zo optimaal mogelijk kan uitoefenen.

Kunt u in vervolg in de begroting, bijvoorbeeld in de beleidsagenda, een duidelijker verband leggen tussen de SZW-pijlers van de productiviteitsagenda en de verschillende instrumenten uit de beleidsartikelen, zodat de relatie tussen doelen-instrumenten-financiële middelen duidelijker wordt? Kunt u daarbij tevens links opnemen naar de voortgangsrapportages?

Zicht op uitgaven AOW

Uit het begrotingsonderzoek blijkt dat de sociale zekerheidsuitgaven blijven toenemen onder meer door de stijgende AOW-uitgaven. Deze worden tegenwoordig voor ruim de helft gedekt uit de Rijksbijdrage aan het Ouderdomsfonds. Artikel 8 Oudedagsvoorziening geeft echter geen compleet beeld van al deze uitgaven en ontvangsten. Daarvoor moet artikel 12 Rijksbijdrage en paragraaf 7.1 sociale fondsen geraadpleegd worden. In paragraaf 7.1 wordt in tabel 132 op p.176 een overzicht gegeven van alle uitgaven aan sociale verzekeringen, waaronder de AOW.

Kunt u in het vervolg bij artikel 8 meer inzicht geven in alle AOW-uitgaven en ontvangsten zoals in tabel 132 wordt gedaan en hier een meerjarig beeld van geven, zodat de AOW uitgaven en het aandeel rijksbijdragen goed gevolgd kunnen worden?

Het viel de rapporteurs daarbij op dat de bedragen uit tabel 132 niet geheel overeenkomen met de bedragen uit de tabellen bij artikel 8, 11 en 12 en dat het geen meerjarig beeld geeft. Kunt u de verschillen nu en in de toekomst toelichten tussen tabel 132 en de tabellen uit artikel 8 en 12?

Inzicht in beleidskeuzes

Hoewel in de MvT van de begroting SZW op p. 24 en p.26 wordt aangegeven dat bij beleidsmatige intensiveringen met een budgettaire mutatie van € 20 miljoen of meer in enig jaar wordt verwezen of vooruitgewezen naar een stuk met daarin de door de Kamer te ontvangen informatie conform de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1), zien wij dat alleen terug bij het energiefonds. Onduidelijk is of, en wanneer er over andere aangekondigde beleidsvoorstellen of beleidswijzigingen met een beslag van € 20 miljoen of meer kaders *Beleidskeuzes uitgelegd* (CW3.1) naar de Kamer worden gestuurd. Als deze bedragen bij Voorjaarsnota worden overgeheveld, moeten die onderbouwingen tijdig voor de behandeling van de Voorjaarsnota naar de Kamer komen, zodat de Kamer een afgewogen besluit kan nemen over de autorisatie van de bedragen.

Kunt u aangeven voor welke beleidsvoorstellen of beleidswijzigingen met een beslag van € 20 miljoen of meer de Kamer kaders *Beleidskeuzes uitgelegd* (CW3.1) kan verwachten en wanneer deze naar de Kamer worden gestuurd?

Concrete doelen

Een structurele tekortkoming in veel begrotingen - en de jaarverslagen - is dat concrete doelen vaak ontbreken, dat slechts beperkt duidelijk wordt aan welke doelen de uitgaven zijn gekoppeld en wat met de uitgaven moet worden bereikt (begroting) of is bereikt (jaarverslag). Dit betekent dat de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid en de uitgaven vaak niet kan worden beoordeeld, ook niet in de periodieke rapportages waarin het beleid wordt geëvalueerd. Ook de begroting van SZW bevat beperkt concrete doelen. Zo wijst de Algemene Rekenkamer in haar aandachtspuntenbrief bij de begroting erop dat in de beleidsagenda aangegeven beleidsprioriteiten beperkt concrete doelen zijn geformuleerd.¹ Zo is de doelstelling rondom het akkoord *Gezond naar het pensioen* niet concreet en meetbaar. Kunt u in de volgende begroting bij de beleidsprioriteiten in de beleidsagenda meer concrete doelen opnemen, zodat duidelijk wordt wat met de uitgaven moet worden bereikt (begroting) en in het beleidsverslag concreet wordt wat er is bereikt (jaarverslag)?

Daarnaast ontbreken doelstellingen rondom brede welvaart (die wel concreet zijn), terwijl in de begroting 2025 werd aangegeven dat verdere verbetering van de brede welvaart op SZW-terrein mogelijk is. In reactie op de vragen van de commissie bij de begrotingsbehandeling gaf u aan dat het analysekader waar de planbureaus aan samenwerken wellicht als uitgangspunt kan dienen voor de behandeling van brede welvaart in de begrotingssystematiek op langer termijn.²

Kunt u aangeven wanneer dat analysekader verwacht wordt en wat u tot die tijd doet met het onderwerp brede welvaart in relatie tot de begroting en jaarverslag SZW?

Namens de commissie verzoek ik u de antwoorden op bovenstaande vragen en verzoeken een week voorafgaand aan de begrotingsbehandeling van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Kamer te doen toekomen, zodat deze desgewenst nog betrokken kunnen worden bij de begrotingsbehandeling.

¹ Kamerstuk II 2025/26, 36800-XV, nr. 5.

² Kamerstuk II 2024/25, 36600-XV, nr. 11.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

H.J. Post

**Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag**

**T. 070-3182211
E. cie.szw@tweedekamer.nl**